

GAZETA

de Transilvania.

ANUL

(CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA

N°. 70.

Brashov, 1. Septembrie.

1847.

TRANSLAVANIA.

Клжж. Дела dietъ. Докжеierea кь вьотълаи че лажь роститъ зьла din депътації Меркьрей. Аши ои допитъ, ка ачеастъ материе атът де джсетъторе а дитревъри пентръ лимъ съ нъ се пропънъ пьмаи аша ва прио треакът, чи потривитъ къ артиколъ ал 11. де леце дела анъа 1791 съ се фие десътът пе кале лециитъ; къчи доар атъчи ар ои фост къ пьтионъ а тижлочі къ челелалте дѳъ пажі о асфеліъ де дитвоире, дн акърей зрмаре сасіи дн привинда націоналітэджіи мор съ потъ пріви къ маі тьлатъ ситъритате дн вїиторіал чеі ашеалтъ. Дар фїндкъ ачеаста нъ саж дитъмплат, прїи зрмаре маїоритатеа статърилор ретъне пе лъогъ проіектъа де леце дела анъа 1842, ши пої сасіи джкъ пе лъогъ конгръ-пъререа, че ам дат дн прївїнда ачеліи проіект де леце дн лъна лві Февр. ши Септемвр. 1842: дн зрмарѳа спеціалей теле інстръкціи днїи іеъ дндръсвѳеалъ а маі фаче кътева рефлексіи асвпра пьмітълъи проіект де леце. Ла пьотъла ал 2 леа знде статърїле тратеазъ пентръ кореспондїцеле че вор ої а се фаче къ комїсарїал репескъ дн лїмба магіаръ, фїндкъ трїмїдеторїи теї превъд дн ачеаста о хотъръре плїнъ де зрмъри тьдеторе адъок нъ пьмаи асвпра ачестей дърї, чи асвпра дитрецей монархіи, прекът ши о стрїмтораре есенціалъ де дрептърїе Маїестэджїи, дн прїчина ачеаста дар пьтъл пьміт нъ л поч пьртїні. Дн пьотъла ал 3 леа, афаръ де ачеле хотърърї, каре дермърескъ дрептърїле Маїестэджїи Сале, ам а рьдїка къ деосевїре ачеа парте, кареа тратеазъ деспре тесаварїат: къчи неапърателе зрмъри а ле лецілагїей ар фаче съ днчете реладїа че есістъ дитре тесаварїат ши общескъа кътаръ а кьрдїи. Че се атїонде де ал 5 леа пьит ал ачелїи проіект де леце сьпъторїъ къ деосевїре пентръ сасїи, ам а джсетма: къ формъла лві чеа пе хотърътъ ши къ маі тьлате днделесэри дитръ пьстрареа а зндї статъс кво, саж а зндї обїчеїъ, каре се есплїкъ дьпъ волнїче ши се сьмітълъ, есте калкълатъ спре ачѳеа, ка съ пе пїмїчїаскъ націоналітатеа пѳстръ, саж съ шї о асвѳръъ пе кале адмїнїстратївъ. Дн аналїста чел дн зрмъ ачѳеа атъта ва съ зїкъ: орї съ се пьзіаскъ формъла чеа къ маі тьлате днделесэри че саж проіектат, орї съ се джскрїе къ кьвїнте сьчї: прїи ачеастъ леце се еспрїмъ магіарї-

зареа пажїей сьсещї. Кънд днїи даъ асфелїъ пьререа, днїи днѳьдїшезъ сѳртеа че ва авеа ачѳеастъ парте а проіектълїи де леце пе калеа пьтерей есекътїве. Рецескъа гьвернїъ, ка зп органѳ де фьрзате алачелей пьтерей есекътїве, констънд парте маре дн вьрвадї де орїдїне ши сьпде магіар, пе ачел статъс кво саж обїчеїъ, дн прїчинї зшор де копрїнс, дн ва есплїка дн ачеа парте, дьпъ кьт ва чере дїлъдїреа лїмбеї магіаре. Нъ зїкъ къ адевърат, къ дн ретїмїи де зече анї ва ши зрма магіарїзареа пажїей сьсещї, дар дн 50 де анї негрешїт, де кьтма лецеа пентръ лїмъ се ва дитъри дн форма каре саж проіектат. Пе тогъ дитъмплареа е де прїкос ка съ есплїкъ маї пе ларг днпїнтеа статърилор ачеле релэджїи, дн каре пе асълът пої сасїи къ р. гьвернїъ ши къ канчеларїа транславано-авлїкъ, дар анъміт къ р. гьвернїъ, къчи статърїле кьноскъ маї вїне де кьт мїне колїзїпъ-търїле полїтїче. Че се атїонде де р. гьвернїъ, шїдъ, къчи ши еъ ам сервїт аколо кьдїва анї, къ дн прївїнда сасїлор, дн треава лїмбеї прекът ши дн алте дитревъри, пе каре пої джкъ ле прївїм дрептъ дитревъри де вїадъ, акътї къ тотъл алфелїъ се еспрїмъ ши лъкьразъ де кьт днпїнте де ачѳеаста къ 7—8 анї ши маї вїне. Еъ дар ши дн партеа ачѳеаста чер хотъръре ши леце кїаръ, кареа токма аша съ ашеде сьпт пьтернїкъл врадъ ал леціи націоналітатеа цертанъ а сасїлор, дьпъ кьт се дитъмплъ ачѳеаста дн прївїнда челормалте дѳъ націоналітэджїи. Дн зрмъ че се атїонде де пьотъла каре зїче, къ реціментеле съ кореспондъ къ їрїдїкїджїле магіаре дн лїмба магіаръ, джкъ нъ пе пьтем днвої къ ачѳеаста, къчи ачел пьит таїе дн зпїформїтатеа арматеї австрїаче; афаръ де ачѳеа, оръндїзїреа мїліціей се дїне де дрептърїле Маїестэджїи.

Опорате Статърїи ши О. О! тот скопъла пропънърей теле аколо дїптеазъ, ка статърїле съ се дндъре а лъа дн вьгаре де сеамъ стареа ши посїдїа пѳстръ ши а нъ пе да дндърпг къ дитревареа ачѳеаста. Аъ пѳте ої пентръ о пажїе лїберъ ши дотатъ къ дрептърї полїтїче о ловїтъръ маї дьрерѳсъ, де кьт а шїи, къ пїмїчїреа са націоналъ се дїотешѳе токма де кьтре челелалте дѳъ пажїи коордїпате, ва съ зїкъ, къ прїи тьлатъ де соръ ши джкъ дн тїжлокъл вїнекъвьтърїлор че ле реварсъ о паче адъїкъ, еа се шѳерде дн пьтъръл пажїлор челор вїи? Тоцї сьтѳей фїї

ачелеиаші патриі ші ам трыт дн декрета а маі тълтор веакъри дн паче зпш къ алді, пентръ че дар съ пз пътем тры ші де ачі дпаште дн лініше? Съптъ ші невіолатъ съ оіе дпаштеа сасіор націоналітатеа магіаріор ші а секвіор; дар тот аша де съптъ ші невіолавілъ тревве съ оіе ші дпаштеа магіаріор ші а секвіор націоналітатеа цертманъ а сасіор. Тоть доріода постръ дн прівінда днтревъріі пентръ лімъ есте пзмаі о дедвчере дп ачест' прінціп. Дакъ сасі ар чере, ка лецеа съ пз се факъ тотодатъ ші дн лімба магіаръ, атъчі а'ші прічене пентръ че есте маіорітатеа дн контра постръ, дар дъпъ че поі не арътъм атът де аплекаді пентръ паштареа націоналітдді магіаре дн черъа дрептълві съ, пз се поте прічене, дп че казъ съ се свъжде націа съ саскъ дн прівінда днтревъріі пентръ лімъ.

Кънд аъ фост ворва, ка артіколіі зрваріалі съ се редіце дн лімба магіаръ, с'аъ а дъс къвът: ка съі поть прічене църанл іоваціі. Асвпра ачестеіа дп іаъ дндреснеалъ а днсетпа, къ къвътъа адве дн маі тълте прівінде пз стъ, пз деопарте, пентръ къ е реквпоскът, де ші спре пагъва патрией постре, къ църані іоваці, къ пвдіне есченді, пз шіі чіті; пз де алтъ парте, пентръ къ партеа чеа маі таре а іоваціор пз съот магіарі; дар токма де ар ші ші чіті, п'аъ дпсъ къпцііндеае прегътіторе, ка дн дптъм пльріе де дндіалъ, каре пегрешіт къ вор фі кам десе, дн прівінда днделесълві челві адевърат съ ші шіе ажъта. Маі дпколо о парте днсетпъторе де іоваці констъ дп сасі, ачестеа есте о асфеліа днтревъріаре, кареа чере, ка артіколіі діеталі се оіе десвді ші дн лімба цертманъ. Опарте СС. ші ОО. къ въкъріе вом салхта поі не націа магіаръ ші секвіл, кънд ачелеа петрекънд песте червъл дрептълві лор, вор фаче пропъшірі днтръ десволтъріе лор націонале; дар токма пентръ ачееа поі дпкъ череш, ші дпкъ дн лецеа пентръ лімъ, гаранціа чеа маі таре деспре ачееа, къ стареа постръ націонал пз се ва німічі, къ поі ка паціе не калеа медіслагіей пз не вом котропі. — Ам аззіт арпкъндзісе, къ націа сасъ пз гръвеще конклетареа адъврей цепенале, де кътва дп. Са Маіестате пз о конклетаръ. Нз тъ слобод маі адъпк дн мерігл ачестей пьре, чі тъ тълцвтеск а деклара атът, къ ачестъ періклітаре а стьрпї постре цертмане-націонале, не каре дн діета дела а. 1842 ам свфері'о дн аша таре тьсаръ, пбъ нічі де кът не поте серві де дндетърі, ка съ рьгътм не Маіестате пентръ кът маі деаса конклетаре а зпор адъврї діетале де феліа ачеста.

Сас Регіа, 1. Септ. (Дпкеіере.) Дпесатен дпчептъл історіі фз мі вагу те? фінд прьпкъа де націоне магіаръ, фіреце аъ рьспвс: Еп тагуаг ембер вагуок . . . спре депъртареа оаре кърей дндоелі, фінд ал доілеа прьок ромъ, п'ам днтързіат ал днтрева, һат те мі вагу? аъ рьспвс: Еп олаћ вагуок. — Мі съ веде дъпъ а Длві кореспондент ценіа ачеста а трьвві съ оіе зртареа: ка прьв-

къа магіаръ дн шкоалъ ромъ днтреват съ рьспвдъ: Еп олаћ ембер вагуок — іаръ прьпкъа ромъ магіареще Кі вагу? інтреват, а тревві съ рьспвде: Еп тагуаг ембер вагуок. — Маі потрівіт мі с'ар ведеа днтревареа Длві кореспондент, към поате фаче зп даскал не мьгъ платъ де 50 фіор. ардінт пьвлікълві атът споріа? пентръ че пьвлікъл постръ пз съ дпгріжеще де чева ажъторіа зпш даскал аша стрьдалнік? с'аъ пентръ че пьвлікъл пз дптокмеще історііде ромъне пентръ прьпкъді, с'аъ о цеографіе а църей постре. —

Дпсъ тълцвміт Дпдлві кореспондент пентръ рефлексівеле фькте, деодатъ дпкредіцъндл къ къ бінефачереа поаъ бінекъпоскътъ а ромънескълві патрон а тры дпдърьот пз воім, чі тълцвміт прін къпріндеае фолосітарелор міжлочірі тінерімеа де а о лштіна, ші прін ачееа націонеа де а піо дпашта, а не арътат тот деазна неам стрьдвіт. — Ноі дорім ка тінеріі ромъні къ лімба съ оіе франдозіі, цертмані, магіарі, іаръ къ ініма съ оіе адевъраді ромъні *).

Діректоръа школей ром. дп С. Регіа:

Chronică străină.

Spania. Madrid, 27. Avg. Каска палатълві се прѣфкъ де тот дн казъ а патрией!

*) Съ не дпвоім Домъла теъ дн прінціпе одатъ пентръ тотдеазна. Да: къпціндереа лімвей магіаре есте де неагратъ тревзінді пентръ дпвдціі трансілван; ачестеа поі ші пьрінціі пощріі аъ реквпоскът'о ші неаъ дат ла школе не зиде съ пътем дпвдца ача лімъ, іар школе магіаре тарі ші тічі сът фортѣ пьлте. Де ачі дпсъ пз зрмеазъ, къ дп о віатъ школъ трівіалъ към есте чеа зпгъ дп С. Регіа къ зп сіпгър даскал, токма дпвдцътреле елементарѣ съ се деа дп врео алтъ лімъ, де кът пзмаі дп чеа ромънъ; пентръкъ дндатъ че тіаі кончес; къ афаръ де преа пьдіні школарі стрьніі чейладі тоді сът ромъні ші дпкъ ромъні дела сате, те днтрев към пот ачейа прічене ші дпвдца шіпціеле дн лімъ стрьпъ не кареа дпкъ п'аъ азъкат а о ворбі. Шім към: дпвадъ ка папъгаіа, фьръ съ дпцелеагъ чева, нічі къ аъ врезп фолос дп асемеаеа дпвдцътръ. Дар воіці а дпвдца лімба магіаръ? Біне; лъаді дпсъ граматіка еі дп аші кънд школаріі сът деостінічі де граматікъ, есплікаціліо къ deadіска; іар пьтѣ атъчі пзі торъраціі къ чеа че пз пот прічене: іар азъме дн прівінда катехістълві аъ, пз шіці, къ фачеді токма дн контра воіндеі гьверьлді тіреан ші еклісіастік, дакъ ромънілор дп прпзпеді дп орі каре алтъ лімъ, кънд маі въртос катехіст гр. рьсърітеан нічі се афл тіпъріг дн лімба магіаръ, дп контра есте катехіст ромънеск воат, каре се дпвадъ ші дп школа нормалъ дп Блаж, пентръ чейа деспрѣдіці? Чей де алге леці съ дпведе катехістъл дп лімба лор; аша съпъ поръчліе маі палте, аша с'а ші пьзеск не аіреа. Дта чері, съ въ факъ пьзвлікъл о історіоръ etc. Орі къ пзмаі мьшіді Домъле!? Нз пьвлікъл ідіот, не'пвдцат, оку; пат, чі даскаліі ші діректоріі сът даторі а фаче історіоре, цеографіоре, арітметічоре не сама пьвлікълві. Де че пз въ фолосіці тьсаръ де къте сът фькте пентръ норма Блажліг Адресадів кътръ Дп. діректор нормал деаоло, Дпкът пентръ деафъ маі вьл, аі дрептате а о претінде пентръ даскал; дпсъ, дпсъ. . . .

Реџина пѣмаі вреа а прімі соатѣрі дела пі-
ніні, пентрѣкъ тоді аз дѣшелато. Тот че
прімі дѣтр'о сеарѣ дѣпъ адѣпареа міністрі-
лор есте, ва върватѣл съ съ віе кѣ лѣкъ-
інда дѣ палат, ла соџіеа са дѣсѣ пічі одатѣ
съ въ айѣ інтраре; дѣтр'ачеа Маі. Са. ре-
џіа пічі де кѣм въ вреа а депѣрта пе џе-
пералѣ Серапо, ал съѣ фаворіт.

(Маі мѣлте газ.)

Франца. Паріс, 25. Август. Спѣркатѣл
прочес ал дѣчелѣ де Прасліп се дѣкеіе пріп
— шѣртеа лѣі. Дѣчеле адіѣкъ пѣпъ дѣкъ
се афла пѣзіт пѣмаі дѣ одѣле сале веѣ ар-
сенік, каре пріп тѣте контравеніѣрле ші пріп
вомѣтѣрі пѣ се пѣтѣ скѣте. Ачест вѣгѣторіѣ
тѣрі дѣ 24 сеара; іар пѣмеле лѣі ва рѣмѣ-
неа дѣ хронічеле скѣндѣлѣсе, ва во крімінал
кѣрѣі асеменеа пѣ се маі азѣі пѣпъ акѣм,
каре адіѣкъ лѣѣ віаџа соџіеса че ера тамѣ
ла воѣ прѣпчі. Кѣт съ фіе лѣмеа Парісѣ-
лѣі де стрікатѣ, пѣ тревѣе дѣсѣ а се осѣнді
некондіџіонат. Рѣшіпареа е семп де во віѣ
сіпѣ морал; апоі іатѣ кѣ vedem пе ачел
пѣвлік скѣндѣліт, рѣшіпат, пѣкѣжіт, кѣчі се
алеасе іарѣш діп сіпѣл лѣі во om-dіавол атѣт
де кѣмпліт, вѣгѣторіѣ вѣрпчѣп. Іатѣ че вѣр-
тѣрі аре некѣмпѣтареа ші пепѣрѣпареа па-
тімілор ші а десѣтѣрлілор трѣпѣіѣ. Се кѣ-
віе дѣсѣ а ші, кѣ ачел афѣрісіт дѣче де
Прасліп пѣ авѣ конверсаџіі аторѣсе пѣмаі
кѣ фоста гѣлернантѣ а касеі сале апѣме
Лабра де Лѣрї (о енглезѣ), чі кѣ маі мѣлте
алте гѣвернанте ші катаріере, дѣкѣт афарѣ
де чеі 9 прѣпчі леџівіѣ; маі авѣ дела асе-
менеа персѣне алѣі дѣвѣчѣі вастарѣі (ві-
тонѣі). Де ачі маі вѣртос кѣрсе, кѣ соџі-
еса прѣвѣпѣндѣл кѣ тот дрепѣл, авеа траіѣ
фѣрте вѣрѣт дѣ каса лор, кѣ атѣт маі вѣр-
тос, кѣ де алтѣ парте дѣчеса ера кѣпоскѣтѣ
ка зна діп челе маі фѣрѣмѣсе ші спірітѣсе
дате а ле Парісѣлѣі, апоі ші богатѣ фѣрте,
кѣчі еа адѣсе соџѣлѣі съѣ о зестре дѣ мо-
шії ші дѣ кѣпіталѣрї, діп каре трѣџеа песте
100 мїі франчі веніт пе фіекаре ап, іар ел
дѣкъ трѣџеа алт атѣта веніт діп мошіїле
пѣрпнѣіѣ. Іатѣ дар кѣ пічі богѣііле пѣ
фѣрпческ, чі токма діп контрѣ даѣ піптені ла
челе маі кѣмпліте крїме аколо, внде ѣме-
ніі пѣші шіѣ реѣрѣла поѣтеле.

— Тревіле італіене дѣ зімеле діп вѣрѣ
окѣпарѣ фѣрте таре пе міністеріѣ. Кабіне-
тѣл де ачі се пѣсе дѣ кореспондѣнѣ съ-
ѣсѣ кѣ чел діп London, дѣсѣ пѣпъ акѣм
фѣрѣ вѣрѣп ресѣлат. Атѣта се спѣве, кѣ
Франца ар фі декларат кѣ е гата а дѣтінде
папіі орї че ажѣторіѣ ла тревѣнѣдѣ. Де алтѣ
парте газетеле воіеск а ші кѣ Австріа ар фі
дѣпѣртѣшіт Францеі о потѣ есплікѣтѣре
де челе дѣтѣмплате ла Феррара.

Італіа. Рома, 23. Авг. Кардіналѣ Чіаки
репезї ші о аѣоа протестаџіе аспра Ав-
стріаѣлор, пентрѣкъ ачѣіѣа кѣпріпсерѣ тѣте
пікетѣрле Феррареі. Де алтѣ парте дѣ вѣ-
челе газете семп-офічїале се скрїе ка во лѣ-
кѣ де мїнѣле, кѣ реџеле Сардініеі, каре пѣпъ
акѣм пѣзісе адѣкѣкъ тѣчере, каре авеа прї-
чїп марї де а фї ші а рѣмѣнеа прїетїѣла
Австріеі, деодатѣ се дѣпоарсе кѣтрѣ папа

ші дѣші арѣтѣ дорпнѣа де аї ста дѣтр'ажѣ-
торіѣ. (M. m. gaz.)

— Ка аѣоа ла армате австріаѣкъ дѣ
Венето-Ломбардіа се афлѣ дѣ марш 16 ва-
таліѣне педестрїме ші опт ескадрѣне кѣлѣ-
рїме. Дѣпъ челе пѣдїте дѣ Галіѣіа піміні
пѣ ва пѣтеа дѣпѣта Австріеі ачѣестѣ пре-
вѣрїжіре дѣ Італіа. — Міністрѣл де стат
ші де конференѣдѣ џеперал де кавалеріе гр.
Фікелмонт е трїміс ла Італіа кѣ орѣшкаре
своп діпломатік. Ес. са фѣ ла Мілапо ші
ла Венедіа. — Кѣ тѣте ачѣесте мїшкѣрї съ
пѣ вѣрадѣ чїнева, кѣ Австріа ар фі контра-
рїѣ реформелор дѣтрѣпрінсе де папа, чі се
паре пѣмаі, кѣ есте театѣ, ка пѣ кѣтва ро-
шанѣл съ скане хѣдѣрїле діп тѣпѣ, кѣчі іта-
ліенї съот тарї дѣ гѣрѣ. Токма ші кавса
дїп Феррара се прїведѣе пѣмаі ка во прїлеж
віневеніт де а дѣтѣрі гарпїзѣна. —

Тѣрчїа. Константінопол, 18. Август.
Дѣпъ че венірѣ вѣеле дѣпѣртѣшірї пѣѣ
дела Віена, дїванѣл трїмісе во алт вапор ла
Атіна спре а дѣтрева, дакѣ гѣверпїл Атінеі
е аплекат а прїмі пѣѣле ші векіле кондіџї.
Де ачі дѣсѣ еші рѣспѣс, кѣ дѣпъ че міні-
стерїл грек пѣ прїмі пічі о дѣпѣртѣшір-
маі пѣѣ deadрентѣл діп Віена, е сіміт а
маі агента, фѣрѣ а се пѣтеа свѣзѣе ла о
кондіџїе саѣ ла алта. Ачест рѣспѣс порџї
десплѣкѣ мѣлт; се адѣпѣ во дїван съот пре-
шѣдїнѣа марелѣі везір, се декретѣ діп пѣѣ
а се дѣкїде тѣте портѣрїле пентрѣ корѣвіле
грече, а се лѣа ехеѣуатур дела консѣлії гречі
ш. а. ш. а. Веде орї чїне кѣ порѣта іар
прїпѣше ші дѣкѣрѣкъ треава; ші поі пѣ кре-
дем съ се дїе де кѣвѣнт. (Газ. зѣів.)

Марокко. Абд-ел-Кадер вѣтѣт ші а-
лѣпгат де франџозї афлѣ оспїталїтате ші скѣ-
паре ла Мѣлеї-Абдерраман сѣлтаѣл дѣпѣ-
рїѣлѣі Марокко, каре дї dede ші во дїпѣт
де локзіт кѣ аї сѣі. Абд-ел-Кадер дѣсѣ жѣкѣ
рола шерпелѣі десѣдѣат ла сіѣла отѣлѣі:
ел дѣпъ че інтрїгѣ спре а дѣстропа пе Аб-
дерраман, апоі маі декѣрѣнд дѣші ші дѣ
ролѣ опт мїі шароканї, дѣтре карїі треї мїі
кѣлѣрѣдї, рїдїѣкѣ ші контрїѣвѣдїе. Мѣлеї-Аб-
дерраман каре есте во om кѣ фамїліе пѣше-
рѣсѣ ші фѣрте іѣвіторіѣ де домніе, іар маі
вѣкрѣс лѣком ла банї, ка зѣл каре маі
тѣпѣі фѣсесе ші пегѣдеторіѣ шаре, спѣрїат
ворпї прїо царѣ спре аші комплета рѣдї-
ментеле. Дар фїндѣкѣ ачѣестора ле тревѣсѣ
лефї, іар ел есте фѣрте авар ші вѣр вої а
да пімік діп ал съѣ, апоі се сокотї съ скѣтѣ
банї пе алтѣ кале. Ел адіѣкъ тѣе пе тоді
кѣдї кад дѣ чел маі свѣдїре прѣпѣс кѣ ар
дїнес кѣ Абд-ел-Кадер; сіпѣгр дѣ кѣпітала
Марокко, тѣіѣ маі вѣзѣвѣзі пе врео треї сѣте
ѣменї вогаџї, іар ла алѣі 40 ле тѣѣ мѣпїле
ші піѣѣреле; дела тоді ачѣіѣа конфїскѣ а-
верїле. Дѣ четатеа Фез сѣпт пїліе тем-
пїчеле кѣ пегѣдеторї ші воіерї вогаџї, карїі
тоді ла веніреа сѣлтапѣлѣі вор фї тѣіаџї ші
банї лор се вор дѣкѣрѣка пе кѣміле. Дѣ
тіран ка Мѣлеї-Абдерраман пѣ о пѣте дѣче
мѣлт. (Journ. d. Dec.)

Къ вѣстѣя Дъви Dr. I. Söllner din
28. Mai 1847.

(Брмаре.)

Къ тотѣ алта есте дотрѣвареа, каре ва ои дн вѣторѣ репортѣ де дрепт (адекъ дн че репорт де дрепт политик вор ста лъогъ о малтъ) ла нациле Трансилване, дъпъ че ромъни вор ажъне ла кълмеа чеа маі палтъ а твдиреі мор дн Трансилваніа, іар чеделамте вор ретънеа дн векѣла стат ал днпопоръреі мор?

Къ кѣт вор ста маі тѣлт ромъни къ днпопорареа пе деасъпра касімор, къ атъта маі тѣлт пѣтълт ва къдеа, ші ва тревзі съ вадъ дн тѣла ромънімор. Дар ші акѣлеа ва ои зп хотар; къчи пѣтъ кънд къ градѣла кълтреі пѣ вор ста дн дѣрънтѣла алтор нациі, вор ои пѣрѣреа дн стѣпънре де мошиі, къчи ачеаста есте пѣ нѣмаі днтемеіатѣ дн леці, чи зрмеазъ ші дн лѣкрареа оісікъ ші спірітвалъ. Дъпъ о цертърре се преведе; къчи дн пѣтърѣл тѣнімор даче зп мѣжлок днсемѣторѣ пентрѣ вѣлѣстаре. Ші къ кѣт е маі пѣтърѣс попорѣла, къ атъта сънт маі тѣлте пѣтері пентрѣ вѣлѣстареа лѣ мате ріалъ. — Афарѣ де ачеаста пѣтърѣл пре вѣтпѣніторѣ ва дѣче ла скъртѣрі де дреп тѣрі. Къчи съ тот респектъм дрептѣла исто рік, ачела дѣкъ сѣа редѣс ла о цертърре ѣнгѣстѣ, апоі пѣтърѣл прекѣтпѣніторѣ де вине зшор ла о преponderандѣ политикъ, іар дипломатіа пе зп „fait accompli“ зшор дн стѣпънре песте дрептѣла исторік.

Де ачеаа, дакъ Маркъл Норціе Катосар ои пѣ кѣт къ 2081 ані маі тѣрзіі ші дѣкъ дн пѣтънтѣла рецеск, нар дѣнеа вічі о къ вѣнтаре дн адѣнтреле сѣатѣлѣ оъръ съ пѣ дѣкеіе аша: „ego autem senso,*“) стареа дн попорѣрі касімор тревзіе съ се рѣдѣче.“

Попорѣла еврей прівіа дн къстѣоріа чеа стѣнрѣ пе стокінѣл чел аѣрсісіт; леціле вѣ серічеді але евреймор, персімор ші еціпте німор вѣнекъвѣта фрѣптіікареа къстѣоріі мор; гречіі арѣта деосевіте фавѣре кътре пѣ ріндіі каріі авеаѣ прѣпчі тѣлді; Рома педен сіа пе чеі некѣстѣоріді; Махомед дѣнеа де даторіа чеа дн тѣіс пентрѣ фіекаре тѣрк, съ пѣлѣтезе зп арворе ші съ продѣкъ зп оііс. Іар поі тоді каріі сънтет креціні рекѣнд ідем де порѣкъ дѣмпъзѣаскъ верѣла зл 28. дн картеа 1. ал лѣі Моісі кап 1. „кре щеді ші вѣ тѣлдіі, ші днпледі пѣтънтѣла шіла стѣпъніді.“

Педечеле каре се лѣдѣска дн дрѣтѣла пропѣшрреі че ар авеа а фаче днпопорареа

съсеаскъ, сънт вѣноскъте, еле трѣк пріи веа кѣрі дѣдѣрѣт. Спре а ле аѣла пѣвем трѣ вѣнѣтъ де кѣт а чіті декретѣла гѣвернаторѣ лѣі Банѣі словозіт кътре сѣперітентѣла I. Міллер ла 1. Август 1791 каре сѣа аша: „Quod matrimonia contrahentes ne tenuta et fundos suos per plures inter proles subdivisiones coarctari contingat et successores suos pauperiori in statu relinquere debeant, iuribus vitae conjugalis debite haud utentes, vix duas aut tres proles habere consueverint,“ іар ромънеце аша: „фіндѣк чеі че се іаѣ дн къстѣоріе, ка пѣ кътѣа аверіле ші моші ореде сале съ се дѣгѣстезе пріи маі тѣлте сѣнт днпѣрѣдірі дотре оіі ші зрмашіі мор ші съ оіе сілігі а трѣі дн старе маі стѣрѣкѣдѣ, пѣфолосіндѣс дѣпъ къвѣнѣтъ де дрептѣреле вітедеі конѣжѣале, авіа сѣа озічѣвѣт а авеа доі сѣа трѣі прѣпчі.“ — Фрѣтѣосъ аѣ фост дѣвѣдѣтѣра че о дѣ асѣпра ачестѣі декрет сѣперітентѣла дотрѣн чіркѣларѣ дн 25. Септемвр. 1791. — Дъпъ че аѣ фолосіт зпа ка ачѣеа? Дакъ се пѣте апліка зндева сеп тіога латіотъ: „video meliora proboque, dete riora sequi,“ вѣзѣ че е маі вѣлѣ ші апроѣ, дар тот зрмеазъ че е маі рѣѣ, ачі пѣрешіт къ дѣкъ прінде лок. Дѣвѣдѣтѣреле ші мо ніцііле се пар а пѣ оі де ажѣас. Ачі сънт де лѣпсъ тѣсѣрі каре съ стѣрѣватъ адѣк дн вінда попорѣлѣі, каре пѣте акѣм пѣ се поѣ дѣче дн депліпире, дѣпъ акѣм е тімпѣла а ворѣ деспре еле, пентрѣ ка одатъ съ се поѣгъ дн тревзінда. Дн дѣделѣпчінеа статѣлѣ къвѣн теле: „Апаіте де време ші оърѣ време“ пѣаѣ тот ачѣеаші днсемѣаре. Ла зп скріторіі репѣцііле се сокот де зп че остеніторіі ші грешіт, іар дн вінда парламентарѣ а зпзі по пор се іаѣ дрепт віртѣте ші дѣкъ де о віртѣте ка ачѣеа, кареа пріи стѣрѣрре дѣвінде пѣ рреле контраріе ші днпѣаѣ ітереселе оіісе. Мѣкар де аші аѣла дар дѣвѣдѣчеі ші кліенді де ачѣіа, каріі съ стріце ка ачѣла роман: „Ego autem senso, стареа днпопорѣріі касімор тревзіе съ оіе рѣдікатѣ.“ Мѣкар де сар скѣла а чѣіа дн контра оіекѣрреі леці, дн контра оіекѣрреі тѣсѣрі, каре ар днпедѣка зп че асеме неа, ші іарш дн контрѣ, съ вѣтезе пентрѣ оіекѣреа леце ші тѣсѣрѣ, кареа ар пѣтеа тѣлді стареа попорѣлѣі. Ка зп мѣжлок спре ачѣаста рекѣмѣнд еѣ зрѣтѣореле 17 пѣлатѣ. Дѣтѣіс. — Дъпъ, дѣпъ към веде опората адѣаре, ачі сънт сіліг а прекѣрѣта къвѣлѣтареа тѣа, токѣла дн мѣжлокѣла мапѣскрісѣлѣі. Тотѣші ачѣаста съ пѣ тѣ днпедѣче а вѣ стріга дѣкъ одатъ дн пліпѣла ші кълѣзросѣла меѣ пент дн кпн де рѣмас вѣн: ceterum senso.“ (Ва зрѣа.)

ДЕ Ц І Ъ Т.

Дн вінда ромънімор дн четатѣ дн Бра шов сѣнт Nr. 574 сънт дн катѣла де сѣс дѣѣ квартіре де дѣкпірат къ къте 3 одѣі ші алѣ дѣкъпері. —

— Ла D. I. Навреа дн Шкіеі пѣ департе дѣла вѣсеріла сѣ. Ніколае съ аѣлѣ де вѣлѣзаре маі тѣлте феліпрі де кѣрді ромънеціі.

*) Ачѣст вѣрѣват роман аѣ фост ачѣла, каре дн а дѣнареа сѣнатѣлѣі дн Рома, кънд се сѣзѣтѣа а сѣпра тѣсѣрѣлор мідітаре пріи каре ар оі а сѣ свѣжѣга Картагена, че дѣдѣсе атъта де лѣкрѣ ші конста атътеа спесе, кънд іаѣ веніт рѣндѣла сѣшѣ деа ші ел пѣрѣреа, аѣ роствіт сѣмінда а чѣаста пе каре D. автор о дѣ нѣмаі де жѣмѣтате: „ego autem senso Chartaginem esse delendam.“ „Еѣ дн партемі жѣдек, къ Картагена тревзіе щѣарсѣ дѣпъ фаѣла пѣтънтѣлѣі. Трад.